

گزارش جلسه کارگروه تخصصی کارشناسی دبیرخانه شورای گفت و گوی استان خراسان رضوی

عنوان جلسه: چهل و دومین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی
چالش های اضافه شدن سرفصل هزینه ترانزیت برق مشترکان صنعتی با قدرت قراردادی بیش از ۳۰ کیلووات تا ۵ مگاوات ،
موانع سامانه جامع امور گمرکی پیرامون ارزش گذاری کالاهای درج شده در سامانه TSC.

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۹/۰۵

روز: دوشنبه

حاضرین در جلسه:

دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، اداره کل گمرک مشهد، خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی، شرکت برق منطقه ای خراسان، شرکت توزیع نیروی برق استان خراسان رضوی، شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد، کمیسیون هماهنگی بانکها، شرکت شهرکهای صنعتی خراسان رضوی، رئیس کمیسیون صنعت اتاق، رئیس کمیسیون انرژی اتاق، رئیس کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق، کمیسیون توسعه صادرات اتاق، انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی، مشاور امور گمرکی اتاق بازرگانی، انجمن صنفی کارفرمایی قالب سازی، تراشکاری و ریخته گری خراسان رضوی، کانون انجمن های صنفی کارفرمایی صنایع خراسان رضوی، اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان صنایع لبنی خراسان رضوی.

غائبین در جلسه:

رئیس گروه بازرسی و نظارت بانک مرکزی در شرق کشور.

دستور جلسه:

- چالش های اضافه شدن سرفصل هزینه ترانزیت برق مشترکان صنعتی با قدرت قراردادی بیش از ۳۰ کیلووات تا ۵ مگاوات.
- موانع سامانه جامع امور گمرکی پیرامون ارزش گذاری کالاهای درج شده در سامانه TSC و عدم بروزرسانی ارزش کالاهای صادراتی در سامانه های مرتبط با گمرک.

دستور کار اول : چالش های اضافه شدن سرفصل هزینه ترانزیت برق مشترکان صنعتی با قدرت قراردادی**بیش از ۳۰ کیلووات تا ۵ مگاوات**

در چهل و دومین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان ابتدا چالش های اضافه شدن سرفصل هزینه ترانزیت برق به مشترکان صنعتی با قدرت قراردادی بیش از ۳۰ کیلووات تا ۵ مگاوات بررسی و سپس به چالشهای سامانه جامع امور گمرکی پیرامون ارزش گذاری کالاهای درج شده در سامانه TSC و عدم بروزرسانی ارزش کالاهای صادراتی در سامانه های مرتبط با گمرک پرداخته شد.

«علی اکبر لبافی»، رئیس این دبیرخانه در خصوص دستور کار نخست جلسه اظهار کرد: تعدادی از تشکل های بزرگ اقتصادی استان طی مکاتبه پیرامون اضافه شدن تعرفه ترانزیت مشترکان تولید (صنعت و معدن) و سایر مصارف (تجاری) به دبیرخانه اعلام داشتند که گویا این مساله از ابتدای آبان ۱۴۰۳ توسط وزارت نیرو لازم الاجرا اعلام شده است. لازم به ذکر است که سرفصل هزینه ترانزیت در قبوض برق براساس مصوبه «تعیین مقررات (نرخ و ضوابط مرتبط) ترانزیت انرژی الکتریکی در شبکه برق» ابلاغ آقای اردکانیان، وزیر وقت نیرو به استناد دستورالعمل شورای اقتصاد در سال ۱۳۹۷ بوده است. این مصوبه در سال گذشته ابلاغ شده اما از آبان ماه سال ۱۴۰۳ لازم الاجرا شده است. حال شرکت توزیع نیروی برق باید در خصوص پشتوانه قانونی این مصوبه و عدم اجرای آن تاکنون شفاف سازی کند.

عدم لحاظ هزینه ترانزیت انرژی در قیمت تمام شده کالا به دلیل عدم اطلاع رسانی به موقع

در ادامه، «مهدی هدایت نیا»، دبیر اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان صنایع لبنی خراسان رضوی تصریح کرد: در سال جاری علاوه بر عدم تامین برق مورد نیاز صنایع در طول فصول سال، هر روز هزینه جدیدی بر روی قبوض برق اضافه شده و از آبان ماه هزینه‌ای تحت عنوان ترانزیت داخلی انرژی برق مشترکین که مبالغ آن بسیار سنگین بوده به بنگاه‌های اقتصادی تحمیل شده است که واحدها به دلیل عدم پیش بینی، هزینه‌ای برای آن در محصولات خود لحاظ نکرده اند، در نتیجه قادر به پرداخت آن نمی‌باشند. لذا تقاضا داریم جهت برون رفت از این مشکل و همچنین نحوه تامین زیان‌های وارده از محل قطع برق صنایع در سال جاری، هر چه سریع تر تدابیری اتخاذ شود.

کاهش انگیزه سرمایه‌گذاران به دلیل تحمیل هزینه‌های اضافی

در ادامه، «عبدالله یزدان بخش»، رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: سیاستگذاران در رأس همه امور خود باید وضعیت صنعت را لحاظ کنند. قطعاً افزایش سرفصل‌هایی مانند هزینه ترانزیت در قبوض برق انگیزه صنعتگران و سرمایه‌گذاری در این حوزه را کاهش داده و توسعه بخش صنعت را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

«عباس سادات»، رئیس هیات مدیره انجمن تراشکاری، قالب سازی و ریخته گری خراسان رضوی نیز اظهار کرد: پیشنهاد می‌شود هر گونه سیاستگذاری در خصوص افزایش تعرفه انرژی از سال قبل به صاحبان صنایع اعلام شود تا صاحبان صنایع این مساله را در هزینه تمام شده کالای خود لحاظ کنند. همچنین پیشنهاد می‌شود در خصوص ماده ۳ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق کشور شفاف سازی لازم صورت گیرد، چرا که به نظر می‌رسد بخش دولتی این ماده قانونی را به نفع خود تفسیر می‌کند.

شرکت برق ملزم به اجرای قانون است

«محمود صالحیان»، مدیر دفتر نظارت بر خدمات مشترکین شرکت توزیع برق خراسان رضوی نیز اظهار کرد: سیاست کلان کشوری در حوزه انرژی با مشورت کمیسیون انرژی، کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی و وزارت صمت اخذ می‌شود. لذا این گونه نیست که افزایش تعرفه انرژی صرفاً تصمیم شخص وزیر نیرو باشد.

سرفصل ترانزیت برق نشأت گرفته از ماده ۳ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق است

در بخش دیگری از نشست، «مهدی شفیعی زاده»، مدیر دفتر نظارت فروش و وصول مطالبات شرکت توزیع نیروی برق خراسان رضوی تصریح کرد: ماده ۳ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق اشاره دارد: «متوسط بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی (به جز استخراج رمزرها) معادل متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی (ای. سی. ای) باتوجه به بهای سوخت مصرفی نیروگاه‌ها و هزینه انتقال، تعیین و دریافت می‌شود. منابع حاصل از اجرای این ماده در بودجه‌های سنواری به حساب شرکت مادر تخصصی توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و بابت هزینه‌های تولید و تأمین برق، حمایت از توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت برق و طرح‌های بهینه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف انرژی و اتمام طرح‌های نیمه تمام صنعت برق با اولویت نوسازی شبکه فرسوده انتقال برق به صورت صددرصد (۱۰۰٪) اختصاص می‌یابد».

وی افزود: در ماده ۴ قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق نیز به صراحت آمده است: «صنایع انرژی بر موضوع ماده (۳) این قانون با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو مکلفند، حداقل ۹۰۰۰ مگاوات نیروگاه حرارتی با بازدهی حداقل پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) و ۱۰۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر و پاک تا پایان سال ۱۴۰۴ از محل منابع داخلی صنایع مذکور احداث کنند. در صورت عدم احداث، تأمین برق این صنایع در شرایط کمبود برق، در اولویت طرحهای مدیریت مصرف برق وزارت نیرو قرار می گیرد. وزارت نیرو مکلف است از تأمین برق این صنایع، پشتیبانی و برق تولیدی مازاد آنها را منتقل کند. برق مازاد نیروگاههای فوق در بازار (بورس) انرژی و یا به صورت قرارداد دوجانبه قابل فروش است. وزارت نفت مکلف است با هماهنگی وزارت نیرو سوخت مورد نیاز نیروگاههای مذکور را تأمین کند.»

مدیر دفتر نظارت فروش و وصول مطالبات شرکت توزیع نیروی برق خراسان رضوی ادامه داد: از ابتدای مهرماه سال جاری به طور میانگین ۲۱ درصد میانگین افزایش نرخ داشتیم. البته نرخ ترانزیت از سال گذشته اعمال شده است، چرا که این مقوله براساس مصوبه هیات وزیران در سال ۹۹ بوده است. با این حال شرکت برق ۶ ماه اخذ ترانزیت برق را به تاخیر انداخت و الحاقیه نیز ارسال و جلساتی نیز در این رابطه برگزار شد.

وی با بیان اینکه شرکت برق از ابتدای سال ۱۴۰۲ ترانزیت را در خصوص مشترکین با مصرف بیش از ۱ مگاوات لحاظ کرد، افزود: نرخ اضافه دیماندا افزایش پیدا کرده که صاحبان صنایع باید این موارد را مورد توجه قرار دهند. علاوه بر این مشترکین با بیش از ۱ مگاوات ملزم هستند برق خود را از بورس انرژی طی قراردادهای دو جانبه خریداری کنند در غیر این صورت شاهد افزایش قبوض برق خود خواهند بود.

لزوم تعیین تکلیف ماده ۹ قانون سازمان برق ایران

«مهدی وطن پرست»، رئیس گروه تولید استاندارد خراسان رضوی اظهار کرد: در ماده ۹ قانون سازمان برق ایران به صراحت آمده است: «از تاریخ تصویب این قانون اخذ هر نوع وجهی از مصرف کنندگان برق از قبیل حق اشتراک طبق تعرفه و آیین نامه هایی خواهد بود که از طرف وزارت آب و برق تعیین و اعلام می شود. مصرف کنندگان مورد عمل قرار خواهد گرفت. این در حالی است که وزرات آب و برق دیگر وجود خارجی ندارد. لذا اگر وزارت نیرو بخواهد هر نوع تعرفه ای را افزایش دهد صرفا به استناد به این ماده این اختیار را دارد. لذا به نظر می رسد ماده ۹ قانون سال ۱۳۴۶ باید تعیین تکلیف شود، چرا که به استناد این قانون احتمال هر گونه تحمیل تعرفه ای از سوی وزارت نیرو طی سالهای آتی وجود دارد.»

افزایش بدون برنامه تعرفه انرژی برای بنگاه های اقتصادی قابل توجیه نیست

«نسرین یوسفی عارفی»، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز با اشاره به اینکه «قیمت ماهانه هزینه تبدیل انرژی، در ابتدای هر سال توسط شرکت مدیریت شبکه برق ایران منتشر می گردد»، افزود: بخش خصوصی بر این مساله واقف است که قیمت برق و گاز واقعی نیست اما ایجاد شوک بدون برنامه برای بنگاه های اقتصادی قابل توجیه نیست. افزایش هزینه انرژی برای واحدهای سیمانی موجب صدور دستور موقت توسط دیوان عدالت اداری شد، چرا که

توانیر باید در ابتدای هر سال افزایش نرخ انرژی را تعیین کند تا بخش خصوصی بتواند این مساله را در قراردادهای خود لحاظ کند. بنابراین اگر توانیر سیاستی مبنی بر افزایش تعرفه انرژی دارد باید آن را در ابتدای هر سال ابلاغ کند. تنها در این صورت است که بخش خصوصی می تواند پیش بینی های لازم را در نرخ نهایی محصول خود داشته باشد.

«امیرمهدی مرادی»، دبیر اجرایی انجمن مدیران صنایع خراسان تصریح کرد: در گذشته جلسه ای با حضور نمایندگان شرکت برق و جمعی از صاحبان صنایع در خصوص ایجاد سرفصل های جدید در قبوض برق برگزار شد و نحوه و فرمول محاسبه سرفصل ها نیز تشریح شد. همچنین برای کاهش هزینه سرفصل های جدید در قبوض برق نیز راهکارهایی توسط شرکت برق ارائه گردید اما هیچ توضیحی در خصوص فقدان و یا عدم فقدان پیشخوانه قانونی سرفصل های جدید ارائه نشد.

لبافی در جمع بندی دستور کار نخست یادآور شد: منشا اصلی سرفصل ترانزیت انرژی الکتریکی مربوط به ماده ۹ قانون سازمان برق ایران مصوب سال ۱۳۴۶ است که به وزارت نیرو جهت صدور بخش نامه اختیاراتی داده شده که این مساله باید مورد بررسی و انطباق با شرایط روز قرار گیرد، چرا که طی این سالها حوزه های اقتصادی دچار تغییر و تحولات بسیار شده است و مهم تر آن که با مواد ۲ و ۳ قانون بهبود محیط کسب و کار و ماده ۶۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به نوعی در تناقض است. در حقیقت در این قوانین به صراحت اشاره شده که نظر بخش خصوصی قبل از صدور هر گونه بخشنامه ای باید اخذ شود.

لبافی ادامه داد: واقعیت این است که ناترازی تامین انرژی در کشور وجود دارد و امروز وزارت نیرو یکی از بدهکارترین وزارتخانه ها به پیمانکارانش است و لیکن نکته اساسی اینجا است که شرکت های تولیدی اغلب صادراتی و یا تنظیم بازاری هستند و بر اساس قیمت تمام شده محصول خود را در قالب قراردادهای صادراتی صادر می کنند و یا به صورت ستاد تنظیم بازار ارائه می کنند لذا با این افزایش قیمت های عوامل شکل دهنده محصول در بین سال بدلیل عدم امکان اعمال در قراردادها یا بازارشان از دست می دهند و یا دچار ضرر و زیان می گردند، لذا این مهم می بایست وزارت نیرو مدنظر قرار دهد در هر شکل اختیارات قانونی قبلی با شرایط روز و قوانین بعدی انطباق پیدا کند

دستور کار دوم: چالشهای سامانه جامع امور گمرکی پیرامون ارزش گذاری کالاهای درج شده در سامانه

TSC و عدم بروزرسانی ارزش کالاهای صادراتی در سامانه های مرتبط با گمرک

در ادامه، جلسه وارد بررسی دستور کار دوم با موضوع چالشهای سامانه جامع امور گمرکی پیرامون ارزش گذاری کالاهای درج شده در سامانه TSC و عدم بروزرسانی ارزش کالاهای صادراتی در سامانه های مرتبط با گمرک شد.

«سعید بامشکی»، رئیس کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی خراسان رضوی در این بخش از جلسه اظهار کرد: پیرو جلسه ای که با دکتر فرزین رئیس کل بانک مرکزی در ۷ دی ماه سال گذشته برگزار شد مقرر گردید کد ساتای اعتباری برای ترخیص کالا تا پایان سال اجرایی شود؛ اما تحقق این مهم ۹ ماه به تاخیر افتاد و از ۲ الی ۳ هفته پیش اجرایی شد.

بامشکی افزود: بحث کد ساتای اعتباری مربوط به بخش تولید و بازرگانی است این در حالی است که در گذشته بحث ۹۰ درصد ترخیص کالا و ۱۰ درصد رسوب آن در گمرک به منظور انجام تشریفات، صرفاً برای بخش تولید مصداق داشت. در واقع بر این اساس ۱۰۰ درصد کالا در خصوص تمامی اقلام قابل ترخیص است. چنان که صاحبان کالا با ارائه اسناد حمل می‌توانند کد ساتای اعتباری را از سیستم بانکی یک روزه دریافت کنند.

در ادامه، «محمد نجاریان»، مسئول کمیته امور گمرکی و مقررات صادرات کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: در حال حاضر گمرک سامانه TSC را برای ارزش گذاری کالا ایجاد کرده اما در این سامانه تمامی کالاها ارزش گذاری نشده و مقرر نیست که تمام این کالاها در این سامانه ارزش گذاری شود. این در حالی است که مسئولین بحث ارزش گذاری را منوط به این سامانه می‌دانند اما آن چه که مسلم است باید از مواد قانونی برای تعیین ارزش گذاری استفاده شود و نه صرفاً مراجعه به سامانه.

او اظهار کرد: متأسفانه در سامانه مذکور ارزش کالاها قدیمی است و این مساله سبب سردرگمی تجار می‌شود. ضمن آن که در قسمتی از سامانه آمده است که تجار می‌توانند با بارگذاری اسناد به ارزش گذاری کالا کمک کنند. این اقدام در بازه زمانی کوتاهی مصداق داشت؛ اما این اقدام طی بخشنامه‌ای ملغی شد و ارزش گذاری به کارشناسان مجازی سپرده شد. این در حالی است که شناسه‌های که توسط کارشناسان ایجاد می‌شود ارزش کالا را برای تجار نشان نمی‌دهد و عدد و رقم شناسه و بروزسانی آن برای تجار مشخص نیست. مشکل دیگر آن است که در سامانه TSC مشخص نیست این شناسه مربوط به کدام کوتاه و چه تاریخی است؛ در حالیکه این مولفه‌ها در حوزه ارزش گذاری بسیار حائز اهمیت است.

ارزش گذاری کالا منوط به تایید دفتر ارزش گمرک ایران است

«غلامعلی نبوی نژاد»، کارشناس گمرک مشهد نیز در این خصوص تصریح کرد: در گذشته سابقه ارزش در پایانه‌های بایگانی گمرکات نگهداری می‌شد اما در حال حاضر با وجود سامانه‌های جدید و لزوم بروزسانی و یکسان سازی تعرفه‌ها در کل گمرکات، بانک اطلاعاتی در حوزه ارزش گذاری شامل اطلاعات مربوط به کالا از جمله تعرفه، مشخصات کالا، کشور خرید، مبدا کالا و کد ۴ رقمی شناسه کالا و ... به گمرک اضافه شده است. کالاهای دارای کد ارزش و ترخیص، شناسه کالا دارند اما برخی کالاها شناسه ترخیص ندارند و بعضاً کسی نیز پیگیر آن نشده است. در گذشته اگر فردی در این رابطه اظهارنامه تنظیم می‌کرد این دسترسی برای خود اظهار کنندگان جهت ارزش گذاری کالا در گمرک ایران فراهم می‌شد اما با توجه به مشکلات پیش آمده ارزش گذاری این دسته از کالاها به کارشناسان واگذار شده است.

ابهام در نرخ کالاهای جدید دلیل عدم بروزسانی ارزش کالا در سامانه TSC

در بخش دیگری از نشست، «علیرضا فرامرزی»، مشاور امور گمرکی اتاق بازرگانی خراسان رضوی تصریح کرد: اتاق بازرگانی باید پیشنهاد خود مبنی بر حضور نماینده‌ای از اتاق استان‌ها در جلسات دفتر ارزش گذاری گمرک ایران را ارائه کند. نکته اینکه بخش عمده‌ای از عدم بروزسانی ارزش کالا در سامانه TSC ناشی از آن است که بعضاً ابهاماتی در خصوص نرخ کالاهای جدید وجود دارد. حال اگر ارزش کالاها در سامانه TSC مشخص نباشد از ماده ۱۵ قانون امور

گمرکی استفاده می‌کنیم و یا استعلام از بازار گرفته می‌شود. لذا ضرورتی ندارد که ارزش تمامی کالاها از سامانه TSC گرفته شود بلکه از سامانه‌های موازی می‌توان استعلام لازم را گرفت.

وی تصریح کرد: از آن جا که اقلام وارداتی و صادراتی گستره بسیار وسیعی از کالاها را شامل می‌شود و کارشناسان گمرکی به ارزش واقعی کالاها مسلط نیستند قطعا اتاق بازرگانی خراسان رضوی با دفتر ارزش گذاری گمرکی تعامل لازم را برای حل این مشکل خواهد داشت.

«محمدرضا موحد»، دبیر کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: بحث تعدد سامانه چالش دیگری است که پیش روی فعالان اقتصادی است به طوری که هم اکنون ۲۴ سامانه در حوزه امور گمرکی فعال است که انتظار می‌رود تعداد سامانه‌های موجود کاهش یابد. ناگفته نماند نماینده‌ای از اتاق بازرگانی استان ها در سازمان توسعه تجارت در بحث ارزش صادراتی وجود ندارد لذا تقاضا می‌شود در جلسات این سازمان نیز از نمایندگان اتاق استان ها نیز دعوت به عمل آید.

لبافی در جمع بندی دستور کار دوم یادآور شد: مقرر گردید پیشنهاد ارائه شده جمع‌بندی و در جلسه اصلی شورای گفت و گو ارائه گردد از ذی نفعان بخش خصوصی تاثیرپذیر استان ها به ویژه استان خراسان رضوی در جلسات دفتر ارزش گمرک ایران دعوت به عمل آید.

گزارش کار و پیشنهادات

دستور کار اول: چالش های اضافه شدن سرفصل هزینه ترانزیت برق مشترکان صنعتی با قدرت قراردادی بیش از ۳۰ کیلووات تا ۵ مگاوات

اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان صنایع لبنی خراسان طی نامه شماره ۰۳/۱۰۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۶ و کانون انجمن های کارفرمایی صنایع خراسان رضوی طی نامه شماره ۱۲/۴۶۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۷ منضم به نامه های مجتمع تولیدی لیمون چینی آراد و انجمن صنفی کارفرمایی قالب سازی، تراشکاری و ریخته گری خراسان رضوی اعلام نمودند اخیرا هزینه ای تحت عنوان هزینه ترانزیت داخلی انرژی برق مشترکین بر روی قبوض برق اضافه شده است که بعضا از مبلغ میزان برق مصرفی نیز بیشتر است و با توجه به اینکه این افزایش، بر قیمت تمام شده کالا تاثیر دارد در حالیکه واحدهای تولیدی این افزایش را بر روی قیمت نهایی مصرف کننده در نظر نگرفته اند و در صورت افزایش قیمت کالاها مشکلاتی برای ایشان بوجود خواهد آمد خواستار تسریع پیگیری دبیرخانه شورا و شفاف سازی در اینخصوص شدند. دبیرخانه شورا طی نامه شماره ۱۴۰۳/۳۶۶۹/ص مورخ ۱۴۰۳/۸/۳۰ از شرکت های برق منطقه ای، توزیع برق استان و مشهد استعلام نظر خواست.

هزینه ترانزیت برق به معنی پرداخت حق استفاده از خطوط انتقال برق در سطوح ولتاژی انتقال و فوق توزیع، فشار متوسط و فشار ضعیف می باشد.

مطابق با مصوبه وزیر وقت نیرو به شماره ۹۸/۲۱۸۷۱/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۷ با موضوع تعیین مقررات (نرخ و ضوابط مرتبط) ترانزیت انرژی الکتریکی در شبکه برق کشور که مستند به مصوبات مواد ۷ و ۹ قانون سازمان برق ایران و بند (د) ماده (۱)

دستورالعمل شماره ۷۵۷۷۳۷ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ شورای اقتصاد و مصوبه شماره ۱۴۵۹۳۷/ت/۵۰۹۹۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۰ هیات وزیران می باشد، نرخ ترانزیت برق بر اساس هر کیلووات ظرفیت قراردادی (ظرفیت ترانزیت) بصورت ماهانه و بر مبنای متوسط قیمت تبدیل انرژی سال گذشته محاسبه می شود، این مصوبه در سال ۱۴۰۲ ابلاغ شد اما از آبان ماه سال ۱۴۰۳ لازم الاجرا شده است.

قیمت ماهانه هزینه تبدیل انرژی، در ابتدای هر سال توسط شرکت مدیریت شبکه برق ایران منتشر می گردد. میانگین نرخ ترانزیت داخلی برق در سال، نباید از میانگین مصوب شورای اقتصاد بیشتر گردد.

کلیه مصرف کنندگان برق (مشترکین) با دیماندر قراردادی بیش از یک مگاوات موظفند هزینه ترانزیت برق را بر اساس جداول زیر برای هر کیلووات ظرفیت قراردادی (قدرت قراردادی یا دیماندر) به شرکت مالک شبکه خود (برق منطقه ای یا توزیع نیروی برق) پرداخت نمایند.

سهم شبکه انتقال و فوق توزیع (درصد)	سهم شبکه توزیع (درصد)	سطح ولتاژ تحویلی به انشعاب
۰	۳۵	انتقال و فوق توزیع (بیش از ۶۳ کیلوولت)
۱۵	۳۵	فشار متوسط (بین ۱۱ الی ۳۳ کیلوولت)
۳۷	۳۵	فشار ضعیف (۴۰۰ ولت)

- مطابق ماده ۷ قانون برق ایران مصوب ۱۳۴۶.۴.۱۹ وزارت آب و برق مقررات لازم را برای طرز اداره مؤسسات برق و بهبود وضع تولید و انتقال و توزیع و فروش نیروی برق وضع خواهند نمود. کلیه مؤسسات برق باید از مقررات مزبور تبعیت نمایند.

- در ماده ۹ قانون برق ایران مصوب ۱۳۴۶.۴.۱۹ نیز آمده است از تاریخ تصویب این قانون اخذ هر نوع وجهی از مصرف کنندگان برق از قبیل وام و حق اشتراک طبق تعرفه و آیین نامه هایی خواهد بود که از طرف وزارت آب و برق تعیین و اعلام می شود.

- بند (د) ماده (۱) دستورالعمل شماره ۷۵۷۷۳۷ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ شورای اقتصاد متوسط نرخ ترانزیت داخلی برق در سطح شبکه انتقال و فوق توزیع و در سطح شبکه توزیع هر کدام به ازای هر کیلو وات ظرفیت قراردادی معادل ۳۵ درصد متوسط نرخ تبدیل انرژی نیروگاه های حاضر در بازار عمده فروشی می باشد.

نرخ ترانزیت داخلی انرژی برق در سال ۱۴۰۲

نرخ ترانزیت برق در سال ۱۴۰۲ در سه سطح ولتاژی انتقال و فوق توزیع، فشار متوسط، و فشار ضعیف بر اساس اعلام شرکت توانیر، برای دوره های فروردین الی اسفند، در مردادماه دارای بیشترین نرخ ترانزیت برق بوده که برابر با ۳۶۳ ریال بر هر کیلووات در سطح انتقال و فوق توزیع، ۵۱۸ ریال بر هر کیلووات در سطح فشار متوسط و ۷۴۶ ریال بر هر کیلووات در سطح فشار ضعیف بوده است. متوسط نرخ ترانزیت برق در سه سطح انتقال و فوق توزیع، فشار متوسط و فشار ضعیف در سال ۱۴۰۲ به ترتیب برابر با ۳۰۴، ۴۳۵، و ۶۰۴ ریال بر هر کیلووات بوده که نسبت به نرخ ترانزیت برق سال ۱۴۰۱ حدود ۱۷٪ افزایش داشته است.

مطابق با نامه شماره ۶۷۴۸/۱۱/۱۴۰۳ مورخ ۲۸/۰۱/۱۴۰۳ شرکت توانیر هزینه ترانزیت برق مشترکان تعرفه تولید (صنعت و معدن) و تعرفه سایر مصارف (تجاری) با قدرت قراردادی بین یک تا پنج مگاوات از ابتدای آبان ماه سال ۱۴۰۲ بر اساس قدرت قرائت شده (توان مصرفی) محاسبه می شود.

نرخ ترانزیت داخلی انرژی برق در سال ۱۴۰۳

ماهانه به ازای هر کیلووات ظرفیت قراردادی (ظرفیت ترانزیت) موضوع ماده (۱) بخشنامه شماره ۹۸/۲۱۸۷۱/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۷ به شرح جدول ذیل می باشد:

سطح ولتاژ	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند
انتقال و فوق توزیع	۲۷۸۷۱۲	۲۲۵۱۶۰	۴۰۰۱۷۶	۲۹۱۳۵۶	۲۹۷۶۵۶	۲۸۲۰۲۲	۲۷۰۱۸۸	۲۴۵۲۴۰	۲۳۸۹۴۰	۴۴۶۰۴۰	۲۹۷۱۰۸	۲۸۳۵۴۴
فشار متوسط	۱۱۹۴۴۸	۱۴۲۶۴۰	۱۷۱۵۰۴	۱۶۷۷۲۴	۱۷۰۴۲۴	۱۶۳۷۲۸	۱۵۸۶۵۲	۱۴۷۹۶۰	۱۴۵۲۶۰	۱۹۱۱۶۰	۱۲۷۲۲۲	۱۶۴۲۷۶
فشار ضعیف	۲۹۴۶۲۸	۲۵۴۲۱۲	۴۲۳۰۴۲	۴۱۳۷۱۹	۴۲۰۲۷۹	۴۰۲۸۴۲	۲۹۱۳۲۲	۲۶۴۹۶۸	۲۵۸۲۰۸	۴۷۱۵۲۸	۲۱۴۰۸۶	۴۰۵۴۶۱

و برق ترانزیت شده از ابتدا سال ۱۴۰۳ تا زمان ابلاغ رویه های جدید مشمول نرخ های فوق می باشد. نکته حائز اهمیت این است که در حال حاضر شرکت برق در سال ۱۴۰۳ از مشترکان صنعتی با قدرت قراردادی بیش از ۳۰ کیلووات از ابتدای اردیبهشت سال ۱۴۰۳ مطابق بخشنامه های داخلی هزینه ترانزیت اخذ می کند طوریکه هزینه ترانزیت برای مشترکان با قدرت قراردادی بیش از ۳۰ کیلووات تا ۵ مگاوات براساس قدرت مصرفی و برای مشترکان صنعتی با قدرت بیش از ۵ مگاوات براساس قدرت قراردادی (در صورت تجاوز از قدرت براساس قدرت مصرفی) محاسبه می گردد.

تصمیمات دستور کار:

با عنایت به اینکه وزیر وقت نیرو در مصوبه شماره ۹۸/۲۱۸۷۱/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۷ با موضوع تعیین مقررات (نرخ و ضوابط مرتبط) ترانزیت انرژی الکتریکی در شبکه برق کشور، به ماده ۹ قانون برق ایران مصوب ۱۳۴۶.۴.۱۹ اخذ هر نوع وجهی از مصرف کنندگان برق از قبیل وام و حق اشتراک طبق تعرفه و آیین نامه هایی خواهد بود که از طرف وزارت آب و برق تعیین و اعلام می شود، استناد می ورزد و از طرفی طبق مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار سال ۱۳۹۰ دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب و کار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین نامه ها، نظر کتبی اتاقها و تشکلهای اقتصادی ذی ربط و تاثیر پذیر را اخذ نموده و مورد توجه قرار دهند و با توجه به چالش های اضافه شدن سرفصل هزینه ترانزیت برق مشترکان صنعتی با قدرت قراردادی بیش از ۳۰ کیلووات تا ۵ مگاوات مقرر گردید:

- ضمن اخذ نظر کمیسیون حقوقی اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی با توجه به عدم همخوانی مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و ماده ۶۰ قانون رفع موانع تولید، با ماده ۹ قانون برق ایران مصوب ۱۳۴۶.۴.۱۹ ضرورت اصلاح این ماده قانونی و مشارکت بخش خصوصی و تعاونی در تصمیم سازی ها و تصمیم گیری ها، حذف ماده ۹ قانون برق ایران مصوب ۱۳۴۶ تیر پیشنهاد گردد.

- نظر به اینکه اغلب واحدهای تولیدی بویژه واحدهای صادراتی در ابتدای سال در قالب شاخص های قیمت تمام شده و عناصر شکل دهنده کالای نهایی قیمت را تعیین و در قراردادهایشان با مشتریان داخلی و خارجی لحاظ می نمایند و هرگونه افزایش عوامل تاثیرگذار در قیمت تمام شده محصول در نیمه سال موجب افزایش قیمت ها و ضرر و زیان و از دست دادن بازار های صادراتی می گردد، ضمن اینکه برخی واحدهای تولیدی (مخصوصاً صنایع لبنی) در ابتدای سال افزایش قیمت را بر روی کالاهای خود با نظارت ستاد تنظیم بازار لحاظ می کنند و تغییر حامل های انرژی که در بین سال اتفاق می افتد باعث خسارات زیادی به این واحدها می شود، لذا پیشنهاد و مقرر می دارد، ضرورت تعیین هرگونه افزایش نرخ توسط توانیر باید در پایان اسفند یا فروردین هر سال تعیین گردد تا بخش خصوصی بتواند افزایش قیمت تمام شده کالا را محاسبه و در قراردادهای خود لحاظ کند.
- بر اساس ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار هرگاه دولت به دلیل کمبودهای مقطعی به شرکتهای عرضه کننده برق یا گاز یا مخابرات دستور دهد موقتاً جریان برق یا گاز یا خدمات مخابراتی واحدهای تولیدی متعلق به شرکتهای خصوصی و تعاونی را قطع کنند، موظف است نحوه جبران خسارتهای وارده به این شرکتهای ناشی از تصمیم فوق را نیز تعیین و اعلام کند، لذا ضرورت اجرای این ماده قانونی نیز باید توسط بخش خصوصی مورد پیگیری قرار گیرد.
- مطابق تبصره بند ج قانون هدفمند کردن یارانه ها مصوب ۱۳۸۸ قیمت تمام شده برق، مجموع هزینه های تبدیل انرژی، انتقال و توزیع و هزینه سوخت با بازده حداقل سی و هشت درصد (۳۸٪) نیروگاههای کشور و رعایت استانداردها محاسبه می شود و هر ساله حداقل یک درصد (۱٪) به بازده نیروگاههای کشور افزوده شود به طوری که تا پنج سال از زمان اجراء این قانون به بازده چهل و پنج درصد (۴۵٪) برسد و همچنین تلفات شبکه های انتقال و توزیع تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به چهارده درصد (۱۴٪) کاهش یابد مقرر شد موضوع چگونگی اجرای این تکالیف قانونی از طریق مجموعه برق استان پیگیری شود.
- با عنایت به نکات و موارد فوق و مندرجات صورتجلسه مقرر شد ابتدا مراتب به کمیسیون حقوقی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی منعکس گردد تا کمیسیون مربوطه ظرف مدت ده روز پیرامون استنادات انجام شده به افزایش ترانزیت انرژی الکتریکی در شبکه برق کشور از آبانماه سال جاری و سایر بندها اعلام نظر نموده و سپس به جلسه شورا ارائه گردد.

دستور کار دوم: چالشهای سامانه جامع امور گمرکی پیرامون ارزش گذاری کالاهای درج شده در سامانه TSC و عدم

بروزرسانی ارزش کالاهای صادراتی در سامانه های مرتبط با گمرک

یکی از چالش های مشترک صنعت و معدن در بخش «امور گمرکی» است. دبیرخانه شورا طی نامه های شماره ۱۴۰۳/۱۵۰۹/ص و ۱۴۰۳/۳۰۴۸/ص، ۱۳ چالش عمده در این زمینه را مشخص و به کمیسیون های صنعت و معدن اتاق بازرگانی جهت استعلام نظر ارسال نمود.

کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی طی نامه ۱۴۰۳/۳۴۸۳/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۱۹ به برخی مشکلات از جمله قدیمی بودن ارزش کالاها و عدم ویرایش آن ها در سامانه TSC، پروسه زمانبر بودن فرایند ترخیص و امور گمرکی، قطعی EPL و ... اشاره کرد.

یکی از موضوع‌های مهم که در اظهارنامه‌های گمرکی مطرح است، موضوع ارزش‌گذاری کالاهاست، با توجه به اینکه ارزش‌گذاری در گمرک تابع قانون و مقررات قانون امور گمرکی و آئین‌نامه اجرایی آن است. ارزش کالا در گمرک باید با ارزش واقعی و سوابق موجود در سیستم گمرک برای خود شرکت یا شرکتی با شرایط مشابه با مدت زمان طولانی‌تر (یعنی ورود یک کالای مشابه به عنوان سابقه) وجود داشته باشد. در این شرایط بحث TSC و ارزش کنار می‌رود، به عبارتی اگر کالایی وارد کرده باشیم و سابقه قبلی ورود داشته باشد (کمتر از ۶ ماه) با ارزش همان کالا قابل تریخیص است و نیاز مراجعه به سامانه TSC نیست.

نحوه تعیین ارزش کالاهای صادراتی

باستناد ماده ۱۶ قانون امور گمرکی ارزش گمرکی کالای صدور عبارتست از: قیمت فروش کالا برای صدور به اضافه هزینه بیمه، باربری، حمل و نقل و سایر هزینه‌های متعلقه تا خروج کالا از قلمرو گمرکی که از روی سیاهه خرید و اسناد تسلیمی صادرکننده تعیین می‌گردد، در صورت عدم ارائه اسناد و یا نامتناسب بودن ارزش اظهاری به دلایل مستند، گمرک ارزش کالای صدور را با استعلام از مراجع ذیربط و براساس قیمت عمده فروش آن در بازار داخلی به اضافه هزینه‌هایی که تا خروج از قلمرو گمرکی به آن تعلق می‌گیرد؛ تعیین می‌نماید.

در اجرای ماده ۱۶ قانون امور گمرکی قیمت عمده فروشی کالا در بازار داخلی با استعلام ارزش از نهادهای دولتی ذیربط و همچنین استعلام ارزش از انجمن‌ها و اتحادیه‌های غیر دولتی مرتبط حسب مورد صورت می‌گیرد که ارزش گمرکی محاسبه شده در کارگروه ارزش‌گذاری کالاهای صادراتی به‌استناد ماده ۲۲ آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی و به منظور تعیین ارزش کالاهای صادراتی متشکل از نمایندگان گمرک ایران و دستگاه‌های ذیربط شامل وزارت خانه‌های جهاد، صمت و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی، سازمان توسعه تجارت حسب مورد تشکیل می‌گردد؛ مطرح و پس از تصویب، در پرتال گمرک ایران در اختیار عموم قرار می‌گیرد.

نحوه رسیدگی به ارزش کالاهای وارداتی

رسیدگی به ارزش کالاهای وارداتی با رعایت ماده ۱۴ و ۱۵ قانون امور گمرکی و مواد ۱۰ الی ۲۳ آیین‌نامه‌های اجرایی آن می‌باشد.

باستناد ماده ۱۴ قانون امور گمرکی ارزش گمرکی کالاهای ورودی در همه موارد عبارتست از؛ بهای خرید کالا در مبداء به اضافه هزینه بیمه و حمل و نقل (ارزش سیف) و سایر هزینه‌های متعلقه که از روی سیاهه خرید یا اسناد تسلیمی صاحب کالا تا ورود کالا به اولین دفتر گمرکی و براساس نرخ برابری ارز اعلامی بانک مرکزی در روز اظهار تعیین می‌گردد. بااستناد ماده ۱۵ قانون امور گمرکی هر گاه از طرف صاحب کالا سیاهه خرید به گمرک تسلیم نشده باشد یا ارزش مندرج در اسناد تسلیمی صاحب کالا به استناد دلایل و مدارک قابل قبول، مورد پذیرش گمرک نباشد ارزش کالا بر مبنای یکی از روش‌های زیر تعیین می‌شود:

الف- سوابق تریخیص کالای مثل همزمان از همان کشور مبداء

ب- سوابق تریخیص کالای مشابه همزمان از همان کشور مبداء

پ- قیمت فروش همان کالا در بازار داخلی پس از تعدیل‌های لازم

ت- ارزش محاسباتی بر مبنای عوامل متشکله

ث- ارزش گذاری بر مبنای مدارک و اطلاعات موجود

روش های تعیین ارزش و تعرفه کالا در تجارت بین المللی

ارزیابی مبتنی بر فاکتور: یکی از رویکردهای تعیین ارزش و تعرفه کالا، بر ارائه فاکتور مالک است. این روش شامل ارزیابی ارزش اعلام شده در فاکتور ارائه شده توسط صاحب کالا است.

استفاده از داده های تاریخی و سامانه TSC: روش دیگر شامل استفاده از داده های قیمت گذاری تاریخی در ارتباط با سیستم کدگذاری تک کالا TSC است. این سیستم یک پایگاه داده جامع از اطلاعات ارزش گذاری را ارائه می دهد که امکان ارزیابی جامع تر و دقیق تر از ارزش و طبقه بندی تعرفه کالا را فراهم می کند. با توجه به اینکه در حال حاضر سامانه TSC بروزرسانی نمی شود، لذا همه کالاها با ارزش اصلی پروفورما مبدا در سایت (با اختلاف حداکثر ۴ الی ۵ درصدی) قابل پیگیری است. در برخی مواقع ممکن است برخی پرفرماها واقعی نباشند و اختلاف به وجود آمده سر همین مسئله می باشد. در صورتی که شرکتی اصل پروفورما صادر شده از مبدا را به گمرک ارائه دهد و قابل استعلام باشد هیچ مشکلی بوجود نمی آید.

درخواست اداره گمرک: راه سوم برای تعیین ارزش و تعرفه کالا از طریق درخواست رسمی کتبی ارائه شده به گمرک است. این فرآیند اغلب شامل همکاری با مقامات گمرکی برای رسیدن به ارزیابی مناسب است.

ضمن اینکه پیرامون نحوه ارزش گذاری کالاها در سامانه TSC که یکی از موارد آن نظر کمیته ارزش گذاری گمرک می باشد یکی از اعضاء کمیته ارزش گذاری اتاق های بازرگانی است که به نمایندگی از اتاق تهران در جلسات حضور پیدا می کنند با توجه به اینکه در ترکیب کالایی تنوع زیادی وجود دارد و برخی کالاها کالای استراتژیک یک استان است و در استان دیگری وجود ندارد، لذا ضرورت حضور استان دارای کالای استراتژیک اجتناب ناپذیر است.

تصمیمات دستور کار:

با عنایت به مندرجات صورتجلسه و مذاکرات صورت گرفته نظر به اینکه:

- بخش عمده ای از عدم بروزرسانی ارزش کالا در سامانه TSC ناشی از آن است که بعضا ابهاماتی در خصوص نرخ کالاهای جدید وجود دارد. اگر ارزش کالاها در سامانه TSC مشخص نباشد از ماده ۱۵ قانون امور گمرکی، استعلام از بازار و یا سامانه های موازی گرفته می شود. هیأت وزیران در سال ۱۳۷۴ بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی، در اجرای ماده ۳۳ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات تشکیل کمیته دائمی نرخ گذاری کالاهای صادراتی و اعضا و محل برگزاری آن تصویب نمود.

کمیته دائمی نرخ گذاری کالاهای صادراتی با عضویت نماینده رییس جمهور و نمایندگان وزارت بازرگانی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک ایران، سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران، مرکز توسعه صادرات ایران، وزارتخانه های تولیدی ذیربط حسب مورد، وزارت تعاون در مواردی که صادرکننده تعاونی باشد در محل مرکز توسعه صادرات ایران تشکیل می شود. با توجه به اینکه نماینده اتاق بازرگانی در این جلسات از اتاق

بازرگانی تهران می باشد پیشنهاد می گردد حسب مورد و دستور کار و با توجه به نوع و کالای استراتژیک هر استان نماینده‌ای از اتاق بازرگانی استان مرتبط با دستور کار و تاثیرپذیر در جلسات دفتر ارزش گذاری گمرک ایران حضور داشته باشد.

- برای شفافیت و تسریع در انجام امور فرایند صادرات و واردات از مرحله نخست یعنی ثبت سفارش تا مرحله پایانی که همان رفع تعهد ارزی است پیشنهاد می شود یک سامانه به صورت تجمیعی طراحی و اجرایی شود و سامانه های موازی حذف گردد.